Մանզումէի Էֆքեար

Մանզումէի Էֆքեար հաֆթատա 6 քանի սենէտէ 300 նիւսխէ վէրիլիր, սենէվի դըյմէթի, Իսթանպօլ իչին 200 ղրշ· վէ ալթը այլըղը 100 ղրշ· վէ թաշրալար իչին բօսթա փարասը տախի իչինտէ օլարագ սենէվի դըյմէթի 2 տանէ վէ ալթը այլըղը տախի 1 տանէ Օսմանլը լիրասը օլաճագ տըր ։ Վէ պիր նիւսխէսի 30 փարայա սաթըլաճագ տըր ։

ՄԻԻՆԱՏԻԻ

Իլանաթըն պէհէր սաթըրը իչին, պիրինճի տէֆատա 3, իքինճի տէֆատա 2, վէ իւչիւնճիւ վէ սայիր տէֆալարտա 1 էր ղրշ· ալընաճագ տըր ։
Մէքթուպ վէ սայիրէ, Պէյ-օղլունտա Թօղրու-եօլտա 467 նիւմէրօլու խանէտէ ԼԷՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՏ Թապխանէսինտէ, Կարապետ Յ· Փանոսեան իսմինէ կէօնտէրիլէճէք տիր ։

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

ԻՒՉԻՒՆՃԻՒ ՍԷՆԷ | 1284 Զիլհիճճէ 27 | 1868 Ապրիլ 8 Բազար իրթէսի | Ալաֆրանգա Ապրիլ 20 | ՆԻՒՄԷՐՕ 636

ԻՍԹԱՆՊՕԼ ԱՊՐԻԼ 8 ·

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ՍՈՒԼՀ ՎԷ ԽԱՒՖԸ ՃԷՆԿ

Կէչէն հաֆթա ալտըղըմըզ կէլէն պիր թէլէկրաֆտա, Եվրօբատա դալէթալար պէյնինտէ, ումումէն սուլհուն պագասընա տաիր միւճտաթէլէր աշիքեար օլունտուղու, հէրքէս էհլի բօլիթիքանըն վէ հէրքէս սալամէթ ճէմիյէթլէրինին էնտիշէսինի մուճիպ օլաճագ օլտուղու իշար օլունմուշ իտի · Պունուն իւզէրինէ իքի կիւն սօնրա կէլէն պիր տաղը թէլէկրաֆ մէալինճէ, խայլիճէ դալէթալար թարաֆընտան իգտար օլունան ճէնկ գօրգուսու պիրինի ազալ օլմաղա սուրէթի գաթիյէտէ թէէմմին խըլմըշ տըր · պիր կիւն սօնրա տախի Ժուռնալ տէ Տէպա նամ գազէթա գաէթէ միւսալիհ մալումաթ վէրմիշ իտի միր · Տէֆա կէլէն պիր թէլէկրաֆտա, Ֆրանսա մէբուսանընտան Մ· Փարօյանըն գալթըն ճէնկ գօրգուսու պուլունմաղըն սէպէպլէրինի պէյան խըլտըղը մէալինճէ · բէզալէք սայիր միւսալիհ թէլէկրաֆլար տախի կէլմիշ տիր ։

Պու չիւրիւք, պու էնտիշէլէր, պու թարդ միւսալիհ նումէդալար վէ խավֆու թէհտիտ էտէն պէք չօգ տէֆա մէյտանա չըգմըշ, ճէրհ օլունմուշ վէ իւթէրատ էտէ օլաճագ տըր · Զիրա պու ալէմտէ էհլիէթ թէքմիլէն հիւքմ խըլմըշ տըր, վէ պու կիւնլէր իւն տախի հիւքմ իւտէճէքտիր ։

Իքի սէնէ ազալ Բրուսիա մուհասէպէսինտէ, Սատօվա Ավուսթրիա տէվլէթինին մաղլուպիյէթինտէն սօնրա, Եվրօբա, մուվաֆագիյէթլէրին չըգմըշ կիպի պիր հալտէ պուլունտու, վէ օլ վագթտան պէրի տէվլէթլէր արալարըն պու հալէթ պագա հիւքմ իւթմիշ տիր · Եվրօբա տէվլէթլէրինի տախի պու ճէնկին սըյասէթ խուսուսի թէսիրէ պիր խարքընտան իւթման կէօրմիւշլէր · չիւնքի պունունլէ պէրապէր պէքթա թէվէլլիւտ էտէն միւթհիշ թէհտիտլէր գալտըրտըն ժամանտա · Չիւնքի Պրուսիա էօզ գուվվէթինի իսպաթ էտէրէք պիր լէվհէ իւզէրինէ վէ պիւթիւն Ալմանիայը պիրլէշտիրմէք ֆիքրինտէ օլտուղու կէօրիւլմէքտէ տիր ։

Պու սէնէնին իլք պահարը իչին իսէ, գէաֆֆէքիյաթ ալէյհինէ պազը պիր տաղըլ ճէնկ իւզէրինտէ հալէն թաշըլմաքտա, պու հալ վէ ահվալ Պրուսիան պու գարար վէրմէսինէ մանի օլաճագ գազէթէլէրի պէնզէր ըտըր · Պու թէքմիլ պաշլըճա Եվրօբա տէվլէթլէրինտէն մէյտանա կէլէն հիւքմի զիյատէ թէհտիտ էտէն իշլէր օլաճագ տըր ։

Էվվէլա պու սէնէնին իլք պահարը իչին մասալէ օլան պու խուսուս վէ տէվլէթլէրին էօզ պիլիշ տիւշիւնճէլէրի լիւզում կէօրիւլտիւքճէ, պէքլէնիլմէքտէ իտի · Ֆրանսա վէ Ալմանիա տէվլէթլէրի պէյնինտէ միւսալէհա սուրէթինտէ կէօրիւնմէք իսթէնիլիյօր, լաքին պու իքի պէլլի տէվլէթ պայնինտէ իհթիլաֆի իզալէ իչին պիր ֆիքիր կէօրիւլմէզ, պունունլա պէրապէր դուվվէթլէր խարպ իչին թէտարիքինէ տէվամ էտմէքտէ օլտուղու պիլինիր ։

գէօստէրէն պիր խալիփէ? հալինէ կէօրիւնէն պու թէքմիլ պէյնէլմիլէլ տէվլէթլէր, էօզ թէտպիրլէրինտէն թօղ իւմիտ իսէ պիր իշ սէփէր տէյիլ · Պունուն իչին թէքմիլ պու իւմիտլէրին գալպին իւզէրինէ խըլմըշ վէ ճէնկ իւլթիմաթոմինին տէվլէթլէրինի տիւշիւնճէլէրինին իւսթիւնէ տէվամ թէտպիրտէն կէօրիւլմիւշ տէկիլ տիր · Ալմանիա տէվլէթլէրինին ֆիքրինտէ իսէ տէվլէթլէրինին պիր խաթթէ պէրապէր տուրմագ իչին, սըրըն մէսէլէսինի լիւզում կէօրմիւշլէր տիր ։

Իշթէ չիմտիքի տիւնեանըն հալի պու տուր · վէ նասըլ քի պունտան պաշքա տիւշիւնճէ օլաճագ տըր, քիմսէ տախի ճէնկ? նիյէթինտէ տէյիլ տիր, վէ հիւքիւմէթլէր տախի քէնտի թարաֆլարընտան հէր թիւրլիւ թէտպիրլէրի ալմագ տէյիլ տիր, վէ օլմազսա պիլէ պու հալտէ սուլհ նիյէթինի պու թէտպիրլէր իլէ թէմին էտէճէկ պիր մէսէլէ պաղլըտըր իլէ թէսվիյէ օլունմագ իսթէնիլիյօր ։

Շիմտիյէ գատար գա՞նտի սէպէպլէր իւզէրինէ ճէնկ գուհուրու գօրգուսու պիրինտէն պիրինէ հէնուզ գալքմամըշ հէր թիւրլիւ պունլարըն պիր ճէնկ իւլթիմաթոմու օլտուղու սօյլէնմէքտէ տիր ։

Վագթա սահիհ տիր քի, Բրուսիա տէվլէթինին, մէմլէքէթ Շլէզվիկ իւզէրինէ հուգուգու նիյէթինին չըգմըշ թէհլիքէսի տիւշիւնիւլմէլի օլուր · Ֆրանսա վէ Բրուսիա տէվլէթլէրի պէյնինտէ իյի օլմազ, Ֆրանսա վէ հէրքէս Ռուսիա տէվլէթլէրի պէյնինտէ իւթիլաֆ, վէ Լիւքսէմպուրկ մէսէլէսի չիւնքի պու ճէնկի իւթմիշ տէվլէթլէրինին չօղալմագ, Տէվլէթլէրինին թէշքիլաթլարը վէ տիւնեանըն ամալլարը իյի իսէ էվլէնմէք իսթէմիյէճէք · իշթէ պունուն սօնրա պիր իլէրիտէ իւզէրինէ օլմագ իսթէնիլիյօր, հէր պիր մէսէլէ տէվլէթլէրի պաղլըյաճագ, վէ Շարքի մասալէսի տախի թէսվիյէ օլունմամըշ պուլունմագտա տըր · Թէպտիլ տէվլէթլէրինին միւսալէհա պիլինէճէկ սըրատա պու պիր թէսվիյէ պագըմ տըր ։

Բրուսիա տէվլէթի իլէ Տանիմարգա պէյնինտէ տէլթիլաթ օլան միւնազաա հալէ օլտուղու տէյիլ միտիր · Ալմանիանըն ճէնուպի խուսուսիյէթինի զիյատէ գիւչլէնտիրմէք տէվլէթի · Բրուսիա տէվլէթի, ճէնուպի Ալմանիա իւզէրինէ օլան նիյէթինի, քէնտի օրթաղլարը տախի Ֆրանսա իլէ պիրլէշտիրմէք էֆքեարընտան ֆիքիր կէչմիշ միտիր · Իթալիա վէ Ռոմա մէսէլէսի թէտքիք օլունմուշ տէյիլ տիր · Եվրօբա տէվլէթլէրին պիր թէտպիր իլէ վէ պիր տէֆա պիր գարար վէրմէսի պու միւշքիլ թէսվիյէ օլունմամըշ տըր ։

Պու միւսալէհէլէրին ճէնկի մանիլէ միւսալիհ ճէնկ մէսէլէսինի հալլ իւթմիշ տէյիլ տիր, վէ էվվէլքի հալինի նէ խըլ պիր էօքէր պիր ճէնկ իչին պու հալէթ տէյիշմէսի լազըմ տըր ։

Բուլունմագ, էօզ տէվլէթլէրինի միւսալէհէ պէսլէյէճէք, վէ էօնտէ պուլունան պու գօրգունուն Ալմանիա իւթիֆագըն տախի, պու պիւթիւն սէպէպլէրին թէյիսինտէ տէյիշիքլիքլէր էտէճէք ։ Ալմանիա իւզէրինէ ճէնկ իւթմիշ վէ Ֆրանսա իլէ պէյնլէրինտէ օլան մէսէլէլէրի թէսվիյէ իչին, ճէնկին զիյատէ ճէվապ իսթէնմէքտէ տիր ։

Ֆրանսա հիւքիւմէթի Թարաֆինտան պիր օրտու, վէ միւքէլլէֆիյէթլէրին գալտըրըլմասը իճապ էտէն թէտպիրլէր էհէմմիյէթլէ իշինտէ տուր · Պու պէյանի նամ գազէթէ պու սըրատա պիր պէյանիյէ նէշր օլունմուշ ։

« Բրուսիա իլէ պիր ճէնկ վուգուու պիզէ մուհագգագ կիպի կէլմէքտէ տիր, վէ էյէր պու ճէնկ տախի իչինտէ · Փագադ իւմիտ իսէ, կէօնլիւմիւզտէ պիր թէքմիլ ֆիքիրլէր տուր ։ Զիրա էհալիյէ պիր միւսալէհա իւզէրինէ պիր թէհլիքէ կէօստէրմէք թէմէնի իւնլիւ օլաճագ տըր · (նամ փարիզ հէյէթի, Փագադ պիր էհալինին թիւրլիւ թէտպիրլէրի · · ·) ։

« Էկէրչէ Բրուսիա տէվլէթի Ժռլիւթէրրա կիպի իւմիւտ օլամագ, էկէրչէ պիւթիւն տուվէլի միւստագիլ իւզէրինէ, վէ հալէթէ իւթթիֆագ ահտնամէլէրի իլէ թէսիս, հէչպիր տէվլէթին ազիմէթինէ իւթթիֆագ ճէնկ իւզէրինէ գարարըն պիր թէտպիր Թիլսիթ-էլէն (1) մագամընտա պագըմ խըլտըգ · Տանիմարքա պիր քէրէ պու իշ իչին խըլմըշ Բրուսիանըն մագսատը, Վաթէրլօ (2) մագամընտա նէ խըլմըշ իսէ պու տէֆա տախի մէյտանա չըգմալըտըր ։

« Ֆագադ, պիզիմ հալիմիզ օլան Լիւքսէմպուրկ մէսէլէսինտէ Բրուսիա պիր պիլտիքլէրին · Պու Լիւքսէմպուրկ Վաթէրլօ իւթիֆագ իսէ, Սատօվա միւհարէպէսինտէն պէրի Բրուսիանըն թէսիրլէրին իւթթիֆագ տըր ։

(1) Պիրինճի Նաբօլէօն Պօնաբարթին Նիկօլայէվ ամբիրաթօր իլէ Սէնթ-Էլէն ճէզիրէսինէ նէֆի խըլտըղը իսթանպուլ խաթէր ։

(2) Պիրինճի Նաբօլէօն, 1815 սէնէսի յունիս 18ինտէ Վաթէրլօ մուհարէպէսինտէ դալէպէ իթմէք իւմիտ իքէն, Ինկիլթէրէ Բրուսիա օրտուսու իլէ Ինկիլիզլէր իւթթիֆագ իլէ, մաղլուպ օլմուշ օլտուղունտան, Ֆրանսըզլար պու պագըմտան Բրուսիալըլարա ֆէվգէլատէ կիւճէնմիշլէր տիր ։

աէֆինէլէրի, իշթիրագ իլէ գրաֆանտրաքիլէր խըլ, լաքին պու մասալէ, իքի էհալի պէյնինտէ օլան միւթէֆիգ հալի իչին սօն տէֆաքի չալըշմագ սաաթը նը մէնզուր (ալթաալի) իթմիշ, վէ իքի էհալիլէրին խունիսէթինի միւթէֆաքէթին իւհիթիմալ տիր ։

« Պու սէնէ ճէնկ գուհուր խաքըլ մը

« Պու սուալէ պիր չէյ սէօյլէնիր · լաքին չօգ սէօյլէնիր քի, պիր կիւն ճէնկ օլաճագ, վէ օլմալը տըր, վէ օլ կիւն տախի չօգ ուզագ տէյիլ տիր ։

« Վագթա պիլա սէպէպ վէ պիլա հագգ ճէնկ օլմազ, լաքին սէպէպլէր քէնտիլիքլէրինտէն մէյտանա չըգաճագ տըր · վէ Բրուսիա ահալիսինին իճրաաթընտան պաշգա խալգա խալէճէք պիր վագըտա պու սուալէ, պու սաաթ գադար քէֆալէթ խալինճէ պիր սէպէպ տիր » ։

Մէզքիւր գազէթա, ճէնկ վուգուպունտան միւթթէֆիգ օլան իթթիֆագըն միւդէքքէլ օլտուղունա իւզէրինէ դավիէն խըսմը օլան պէյան խըլըրագ, քէնտի էֆքեարըմըզ թասդիգ իչին Բրուսիա պազը ղէթթէրպէտին պագը մէշհուր օլմագ իսթէր ։

« Նօրտտէյչէ Ալլկէմայնէ նամ գազէթա, Մ· Պիզմարգըն սըլսիլէթին ֆէսիա օլմուշ պիր վագըթ օլաճագ հալէ, ճէնկ գուհուրու խուսուսէնտէ միւթէֆիգ օլաճագ աշքեար պէյան խըլըրագ « Նէ՛ լազըմ զօր իլէ հէր պիր « հէյէթ իլէ պէյլէմէք իսթիմբալըն պու-« լունմագ, մէքէրչէ սուլհ թէմինաթը-« նը պիր խարպ օլաճագ իչին, մագա « 15 սէնէ պէրու էալընըզ պիր վուգու-« ալ վա՞ր մը ։

« Թէլէքի սիյասի խուսուսէ լազըմ վար « տըր · · · լաքին պու թարզ պիր խաթա-« լըթա ալտանաճագ սուրէթտէ Ֆր-« անսայը պիր իճրա կէօրիւլմէլի-« վա՞ր մը տըր · Մէկէրչէ իմբէրաթօր Նա-« բօլէօն հէր կիւն քէնտի սըրասը սալթ-« նաթընըն պիրլիկի վա՛ր մը տըր · Էն « պիւյիւք մուհիմ թէնգիհլէրինի վէ սու-« լհը սուրէթինտէ քըլմէ՞ իւթէօր—քէնտի « հավէսի հալըյլա · · · —վէ պու խու-« սուս հէչ քիմսէ իչին պիր էօնէմ իւքիլ · « Ֆրանսա հիւքիւմէթինին պու գատար « միւսալիհ կէօրիւնմէսի պաշգա պիր սէ-« պէպէ միւսնի օլմալը, իլա պիր իթ-« թիֆագ մուամէլէ իթմէք իչին Ավուս-« թրիա տէվլէթինին հէնուզ հազըր պու-« լունմամաք տըր » ։

Լէյտէրէ նամ գազէթա տախի, Մ· Էմիլ տը Ժիրարտէն չու սիւալի մէյտանէ գօյմուշ տուր ։

« Ճէնկ վուգու պուլաճա՞գ մը տըր ։

« Իսթանպօլ—խայը՛ր—տէյլէր ։

« Իսթէր—էվէթ—տէյլէր ։

« Պու իքիսինտէն գանդիսի գալէպէ « խալաճագ տըր, իսթէր մի՞ իսթանպօլար էօզ-« ըմ իսթանպօլ մը իսթէրէ ։

« Սէսա պու խուսուս թէքէրրիւր խալ-« րէք, — իսթէր — գալէպէ խալաճագ տըր « տէր » ։

ՀԱՊԷՇԻՍԹԱՆ

Շու ալթըաւաքի մէքթուպ Խըկէնաւըրէյաւէն պիր ասքէրի մէմուր թարաֆընտան մարտ 26 թարիխլէ թարաֆըմըզա կէօնտէրիլմիշ օլմուշ տըր, վէ ալըընտընտէ Հապէշխըմըն հալաթընէ տայիր պազը մալումաթ շամիլ ճիւմլէլէր պուլունմագտըր, աէրձինէ միւսաատէ օլունուր ·

« Հապէշխըմըն օրտուսունտան թարա օլունսատան, պարանա կէլմէքտէ օլան Հապէշլէրին թաքըպ իթմէկիմիզ մաքսատըլարը պէր վէճհի կիպի պէյան իտէրիզ · Հէր նէ գատար մէգտիր խասարլէրին պիր հիսսէսի էվվէլ Գուշիրտաէն սիգլէրէ պիլտիրիլմիշ օլտուքտան միւղէրինիաթէն իսէ, լաքին պու ծիւմլէ իլէ տախի տէլէրէ պիր թագվիյէթ, վէ պիր կիւնա թաասիրի սաերլաճագ բնտան, Լէհմիյէթէն տատ օլունմա սէզա տըր · Շէօյլէ քի, կէրէք Գուշիրտաէն վէ կէրէք Աւվէյիշ գանալընտա եէվմիյէ իշլէյէն ֆուգարա միլլէթաչլարընըզտան պէշ եիւզ քիշինին միւթէճավիզ քըսմը, Հապէշ ալֆէրինտէ խըտմէթ իթմէք իգըրէ, օլ ճանիպէ կէօնտէրէն Ինկիլիզ գումանտանլարը, հէր պիր իշլէրի կէօրիւլտիւքտէն սօնրա, Հինտ ասքէրլէրի կէլմէտէ պուլունտուղու, միրտումին իշճիլէրտէն քիմինէ խարճ միւլքիւ, վէ քիմինէ պիր պարա վէրիլէրէք, քութֆէսինիտէ գովմուշլար տըր · Մէրտումին աէֆիլէրին, պու ճիվարլարտա բէրիշան վէ զարուրէթ պիր հալտէ կէզմէքտէ օլտուղուն կէօրէրէք, սօղրասը Ինկիլիզ միլլէթինին պու մէրհամէթսիզլիյինէ ղայէթէ թէսաճճիւպ իթմէքտէ յիզ ·

Խըլէթթէ պէօյլէ պիր հալին վուգուա պիլա սէպէպ տէյիլ տիր, լաքին մէզքիւր ասքէրլէրին թանըրտըղըմըզ լարըն սէօզինէ պաքարագ, կիւյա Ինկիլիզ թարաֆընտան քէնտիլէրէ պիր սէպէպ, եօլունա թայինաթլարը վէրիլմէտիկինտէն, վէ պու սէպէպլէ աճ լըղա ռասլանմատըղլարընտան, պիր Ինկիլիզ գայիթմանընը վուրուպ եարալամըշ օլմալարը ագլունմաղլար իմիշ ·

Գանլարըն թարիֆինէ կէօրէ, Ինկիլիզլէրին սայը օրտու միքտարը, Թոմասա տէնիլէն մահալլ օլուպ, վէ պուրանըն հիւճումի խարէճ իսէ անճագ պիր Հապէշ գաֆլէ կէլմէտէ օլտուղունտան, պու գըրը Ինկիլիզլէրէ գանէթլէ մէյ կէօլմէքտիր տըր · (¹) Ինկիլիզ օրտուկահը իլէ Թըամա շէհրի արասընտա օլան մէսաֆէ սաքըս սաաթ եօլլուգ մէսաֆէ գատար տըր ·

Մէզքիւր մաքսէլէն սօնրա թամլը վէ սօզ տըր · Եազըլտըղա պօղունան Հապէշլէր, եիւգլէրէ կէլէրէք Ինկիլիզ օրտուսունտա քէնտի մալլարընը եանի սաան, պալ, եաղ, գօյուն վէ սայիրէ սաթմագտա իտիլէր ·

Լաքին պու սըրա Իթայ օրտունտա Հապէշլէրտէն պիրխաճ Ինկիլիզլէր թարաֆընտան պիր հազըրլըղ վուգու պուլմուշ, իշտէ պօղթանը էօյլէ ... Ինկիլիզլէրին ալտըգլարը բարանը Հապէշլէր պէլէնէժէտիքլէրինտէ, խարտըտ էգիքէ վէրէրէքտէ, խըլէթլէ չըգարըլմաճ չըլըլըրմըր իմիշ · Շէօյլէ քի, Հապէշին պիրիսի, Հինտլի ասքէրին պիրինինէ սաանըն սաթտըղընտա, հէր նէ սապը իսէ, Հինտլինին միւթահիլ պարասը թանըմամադլըղընտան, աըլանք իլթիյալմիշ, վէ պարէ սախի պիր ալ միւտաֆէէսէ իթմէք իսթէմիշինտէն, աճիսինտ Հինտլինին վուրուլ եարալար · Պիրաէ պընտան իգըլէրինէ պու-

(¹) Թամայի հիւքիւմէթլէրինին գարը արատընտա տայիր չիմտիյէ գատար տագէթայարտա գիբրինի կէօրմէմիշ օլտուղումուզտան, պու խուսուսատա պիր խանդէրդէ օլմալը տըր ·

գուրուն պէն գատար Հապէշ պէլէքլէր, վէ օրտու գումանտանը մէրգաճ Հապէշնաէ խըլմէ խալմէ խալէ, Հապէշլէրին պու հաղարէթլէրինէ վէ սիլահսըզլամարընը կէօրէրէք, Հապէշլէրէ վէրէր վէ պէօյլէճէ թամլըտա պուլ լար ·

Ինկիլիզ օրտուսու գումանտանը, պարա վէ սայիրէ սաթըրըն ալմագ նիյէթիյլէ օրտուեա կէտէնլէրին իքի սաաթ իլէրիսընտէ Հապէշխըմըն իչէրի մաճէլլէրինէ պէշ ոն Հինտլի վէ պիր գաչ սաղը պարա սըքի Հապէշ իլէ պիր իքի եիւզ գատար գափըր կէօնտէրմիշ օլուպ, վէ պունլար տաշը տօղրու սաաթ գատար Հապէշխըմըն իշլէրինէ կիթմիշ վէ իքի թարաֆտա պիր գաչ թարաֆտան գառաքօլլար պուլունտուրումուշլար իմիշ · Պու սուրէթլէ Հապէշլէրին պիր գաչ կիւնլիւք եօլ վէրէտէք Ինկիլիզլէրին թէճաւիզ իթմէլէրինէ մանի օլմագ ... թարաֆընտան պիր գըսըմ տաղլարա չըքըլմըշ, պարա վէ սայիրէ քէնտիլէրինէ թէսլիմ օլունմադտան, օրտուեա կէրի տէօնմիւշ, պարա վէ սայիրէ պիր ճէմ օլունտուղու սըրատա Ինկիլիզ օրտուսունա կէլմիշլէր իմիշ · Պու սըրատա Հապէշլէր, պիրիպիրինէ կիրիշէրէք ալանին ... Հապէշլէրտէն պիրխաճըն Տիյարպէքիրլի Խաճ Եուսուֆ ... մընտա պիր Եըլտըզ պիր ասքէրլէ ... մէտէնլիկի ... Ինկիլիզլէր, Հապէշլէրին պիրինի ... պէօյլէ ... պիր գաչ կէռէ քէնտիլէրինէ ... ուզլաշմագ մէրհամէթլէր ... եաղընա եազըլտըղըմըզ Թէոտորոս ... Թէոտորոս թարաֆընտան պիր գըսըմ ... պու կիւնլէրտէ ... Ինկիլիզ ասքէրլէրինին կէլէճէ կէօնտէրտիյի ... Ինկիլիզ աէվլէթի թարաֆընտան կէլէճէ

(¹) Պու չէհրին խալքընը ... օլտուղլարընտան, հէմ պու սալթանաթընտա ... պիրինէ կէօրէ ... Թէոտորոսուն, օլ մահալլէ խախօս օրտուսընտա ... պիր էհրամ պուլունմագտա, վէ էհալիսինին ... քէնտիլէրինէ ... պիր խաճը ... Հապէշլէրին ... պիր գաչ ... պու ... սախլանմագտա, վէ պուրասը ... թարաֆընտան ... Հապէշլէրին ... կէօրմիւշ ... սաատէ ...

Պէրխաճ Ինկիլիզ իսէ, եօլլար եարըմագլա մէշգուլ օլմագտա, վէ Հինտլինին կէօրմէտիլէրի եիւզ եիւզ գատար Փիլ իլէ միւհիմմաթ վէ ... սայիրէ ... մագտա տըր · Հէր նէ գատար Մասավուան ... իլէ ... սաաթ միգտարը ... եօլ ... մագտա իսէ, 80 սաաթ միգտարը ... տըր · ... Ինկիլիզլէր ... վէ ... պու ... Հապէշխըմըն ... պիր ... պէլէքլէր ... օլ ... ·

մըլլէթինիզ վէ կէլէք վանգըլարըմըզա չէմնէ գատար պիր եըլըք խալըգ օլունմագտա մէքթուպ վէ ... թէրթիպ ... եաշաճ ... չէք ... սախլաճագ ... չէք ... եօլ ... պուլունմագտա, ... ֆէլ Թէոտորոս պիր ... վէ ... օրտուսունա ... կէլմէմիշ ... ·

Պուրալարըն սաաթ գատար Հապէշխըմըն սաաթ ... թարաֆընտան ... օլմագտա ... Ինկիլիզ ... թարաֆընտան պիր գըսըմ ... պէլէ ... պիր գաչ ... պարա ... սայիրէ ... տըր · Մէրտումին աէֆիլէրին ... Մասավուա ... Պուրա ... պիր գաչ ... սաաթ ... տըր ·

Մէրտումին աէֆիլէրի ... սաաթ ... Մասավուա ... վէ ... գատար ... պուլունտուղ ... սօնրա ... պու ... տըր · Մէրտումին ... պէշ ... գատար օլուպ ... ալֆի ... պէշ ... ·

Ինկիլիզ օրտուսու ... ·

Պատէէհա Աօլա բէյան օլունուր, վէ Աօլաա օլմագ գատար Հալվանլարը խատթարասլարը պիր գաչ ... Մէրտումին ... ·

Մէրտումին աէֆիլէրի ոն աէքիզ կիւն մասալ ճընինտէ Մասավուա ... վէ օրտուսուն փուրսատ բաքիւրէն Աօւտէքին չըգարագ, աէր աէֆիլ վէ չալըշագ պուրատա ընտէթիչլէր տըր · Մէրտումին աէօտլէր պէշ ինուզ գատար օլուպ վէ ըքն աէֆիլ հալըլ տէրլէր · չէօյլէ քի, քըմիսի մաաշ, քըմիսի էօթէլ պէրաւ վէրլէր հէյմէք, պագըլըրը ծըգլ ի պիր նօմլըլը թէսաճիւպ իթտէքլէ, քընտընը Նաֆաղա պուլագ մուսը չալըշագ, վէ օրտուսու Աօրսարէ Պաշիւսը հիմմէթ վէ մուսաէնէթ իթմիւ թարչընա, չէնկի պարաթա միլլէթ թամք նէ թամք օլուգաէն ագրգարգասը չօղաճ պէնէ իշ տըր · Պու աէֆիլէր, իւ թամսօլա կէլմէք իչին ազալի իքի պարաճ լէրանա միւհիմ օլտուղլարընտան, հէչ աէլքըլ իսէ պօղագ փարա սըր վէ պու փարանըր րէլյաթ խալճէք գաբար պէր իչ պարալամատըղլարընտան, պէօյլէճէ Ինկիլիզ աէվլէթլէրինին չըն ու չէրէֆին սէնայիր օգումագտանըն տըր » ·

* * *

—Խըկէնաւըրէյաւէն ալթըրընլը արբէլ 6 թարիխլէ Ինկիլիզ գազէթէլէրինին նէշր իթտիկլէրի պիր թէլկրաֆ Նէզարէթինէ, Ինկիլիզ գումանտանը մարտ 21 աէ եօլ չէհրինէ կիրմիշ, վէ պու ֆրանկլի ասքէրլէրինէ Մախտալա չէհրինէ կիրմէք էմրինէ պուլունմագտա իմիշ · Միւմաշիէլէյհ ճէնէրալ Թիւվէ խալքը պիլտիրմիշ տիր քի, Թէոտորոսուն մաչալանըր իլէ պէրապէր օ րտուսու պուլունտուղու միգտար Մախտալա չէհրինի, հէմ ճէ իլէ ալմագլըղա հազըրլանմագտա տըր · Թէոտորոս 26 աաէ թօփ վէ 5000 նէֆէր թիւֆէնգլի ասքէրի իլէ Ինկիլիզլէրէ գարշը պու չէհրի մուհաֆազա իթմէք նիյէթինտէ իմիշ · Պու ճէնկաէն չօգ գըսաալ մէյտանա կէլմէսինէ գարշը օլունուր, լաքինտէ պէօյլէ թէրթիպլէ վէ թամ խալին պիր օրտու իլէ չալըշմագ արզու իւլէմիշ օլտուղուն պէլէտն իթմիշ իմիշ · Ինկիլիզլէրին Հապէշ Թօփրագընը պարամշ օլմագլըղլարը իշինմիշ իքէն, մաշալալար պիր փէլաւ իթմէքտէ վէ հալա սանիր հալաաթտա օլմագլըղլարըն, կէօրիւնիւր քի սիմտիլիք հալը պիր գարագ եօգ տըր ·

Ինկիլիզ գումանտանը Հէնտիսթանտան պիր թալիփ ասքէր սանճը իրսալ օլունմասընը պու թէլկրաֆ մախլամա իթմիշ օլտուղունտան, Հինտիսթան օրտուսունտան 26 ընճը րէկիմէնթ, ալայը, Անթալեայ ալայ չէհրինէ կիթմէք իւզրէ մարտ 29 ատա Ատէն չէհրինտէն կէչմիշ տիր ·

ՀԱՎԱՏԻՍԹԹԸ ՏԱԽԻԼԻԵԷ

Ձամիր հազրէթլէրի ալրըաքէրի, աիտընի բագար կիւնիւ Տէր սէաաէթ միւվաալէլէթ պույուրմուշ, վէ բաքիյ օլաճաղը խըզըտաքին փօրթա հիւմայուն, սէրայը հիւմայունըն բրհիքեաշրնա լէնկէրէնտազ օլմուշ, միւշիրիյէ հազրէթլէրի հավարու հազրէթի Շահանէ չըգրող, ֆիզլէրաւէ իլթիֆաթը ճէհանատըրէնձանը հազրէթի Խըլաֆէթբէնահիյէ մազհար օլմուշ, վէ օրատան ալտէթլէ Պապը ալիեէ վէ միւթէնազրյէն Պապը ալրաքէրինէ թէշրիֆ իթմիշ լէր տիր · Նառըլ քի պաճնատան աշաձըն պիլտիրիլմիշ խաճէ, միւշարիլէյհ պաշը հազրէթլէրի պիր թաղըմ արտույը ալթըրը վէ խաճլէնէ տայիր մէզլուլ պէրաալէր կէլթիրմիշ տիր · վէ ըչիլթիրիլմէյէ կէօրէ, աիւնքի կիւն թէշէմմիւ խաէն վիւքէլա մէճլիսինէ միւշարիլէյհ Նամըրդ պաշը հազրէթլէրի հազըր պուլունմուշ տըր · Շուրայը ալիյէթ ազարընտան ալփէթլու Խաճէլ պաշը հազրէթլէրի տախի պու քէրրէ Տէր-սէաաէթէ միւվաալէլէթ իթմիշ տիր ·

— Վիէննատա ալթըֆիւնթա ալըլ 3/15աէ չէքիլէն բիւանգօտա գազանան ալրըլէրին նումէրօսու չու աթիաէքիլէր տիր ·

3428 · 908 · 3012 · 3010 · 3589 · 759 · 3944 · 2151 · 1731 ·

ՊՈՒԼՂԱՐԻՍԹԱՆ

Նըվրօրանըն Շիմալ թարաֆընըն թէհլիքէլի աաչվալը հագգընտա պունտան աղաէլ եազըլմըշ իտիք · Շիմալ, Պուլղարխըթան, Արբա, Պօմսա վէ Նուսան ալէյհինտէ պիր կիւլլի իթթիֆագ պուլունտուղու գըմըրնտա, Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթինին էսէրլէր պալըմուշ օլմասընը պէեանէ, քընտիմիզի միւդթէսիր սանըրըզ · Շօրգտա ճարի օլան հէրաբէթ, Պուլղարխըթանըն էնինէ պօեունա, ալթըմա ալըշմագտա օլան կիւլլի թաթարլար վալըթասը իլէ պազը սաղլանմագտա տըր · վէ պու կիւնլէրտէ, Պուլղարլարըն Մէրքէզ Գօմիթէսի թարաֆընտան պիր պէեաննամէ ամատ նէշր օլունմուշ օլմագ իս, պիր աթէչի թէհաիր հաալը օլմուշ տըր ·

(Պու պէեաննամէ աալէթինին աէրճինէն աարֆը նագար խանըրըգ ·)

Պու պէեաննամէնին թէէսիրի չու օլմուշ տուր քի, Պուլղարխըթանըն Շիմալ էհալէթլէրինին էհալիլէրի, վէրկի խաաէէքըլիտի, աչքէրաթ ալէթէթ բէսա իթմէլէր աէնիր · Էվվէլ էմրաէ, խաճխէ էհալէթի, իչպուլ վէրկի իթմարնա մուխալէֆէթ իլէ էօն աէնագ օլարագ, 150 պէն էհալի պուրընտան սայըր էհալէթլէր ամխի, մէզքիւր էհալէթին թարիգինի թագլիմ լար տըր · Աօֆիա բաշալար խանանէ չըգմըչ օլան էհալէթլէր իսչլէրինէ, Լմին ագա Նամ զաթըն գումանտար թագձէրինտա օլարագ հալաէ, պիր պէօլիւք ասքէր իրսալ իթմիշ իսէ, պու ասքէր ալ վագըթտան կէրի աէօնմէ, պիր թէլէսիր բէլաա իթմէք իչին, անճագ թէքմիլ ալայլար իրսալ օլունմադ էգձիլիյէթին պէեան իթմիշլէր տիր · Միւշիրիմանլար, Մաաանէին կէլթիրտէն աղաէթ բէլաա իթմէքին կէօրմէքտէ տիրլէր ·

Օ—ւ·

Պու ալլէաաէքի ալաճը Լէվանթ Հէքիմլիյաէ աէրճ խաթըրչ օլուպ, վէ հէբայըլ խաքին հալլէր ամրիչ օլաճագ հալաէ, Պուլղարլարը ալաալթըլամա թէհի Նէրամ բաղըմ ու սայեասէթլէրինի գըյայ իթմէքլիյէ, ադաղ ֆէսատբէշ վէ ֆինընէմաաձըն նէ միւթէշէբլէրան չալըշմագտա օլաճագլարը անլաշըլմագտա տըր, վէ չիւրչէլիգ տիր քի, Պուլղարլարա էկլրչի գէլէր դատար էմրի պաշիթ վար իտի, էօյլէ աիւշմէնլէր ալխալիաէլէրին օլան պէլանհամէլէրէ, չէշմի հազըրլամագ իլէ պազաէտնալիր տըր · լաքին հէր հալաէ պիր իւ իթթիֆագըմըզ-

ճա պու հավատխլէրաէ եանլըշլըղ վէ միւպալաղա պուլունմալը տըր ·

— Թունա վիլայէթի վալիսի տէվլէթլու Սապրի բաշա հազրէթլէրի , պէրապէրինտէ վիլայէթի մէզքիւրէ բօլիթիգա մէմուրու Տանիշ էֆէնտի , տօղթօր Ֆանօ վէ տօղթօր Տօտիօս էֆէնտիլէր պուլունտուղու հալտէ , ճիւմա իրթէսի կիւնիւ Վառնա Թարիգի իլէ Րուսճուգա միւթէվէճճիհ օլմուշլար տըր ·

— Շէհամէթլու Իրան շահը հազրէթլէրի սըհհիյէ մէճլիսի ազալարընտան Ալի պէյ վէ տօղթօր Պարթօլէթթի էֆէնտիյէ կիւմիւշ վէ Ալյան նըշանընըն գօմանտօրլուգ րիւթպէսինի իհսա իյլէմիշ տիր ·

Թ Ի Ճ Ճ Ա Ր Ի Ց Է

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻՐԺԱՍԸ

ԷՍՀԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷ

Ապրիլ 6 ճիւմա իրթէսի ·

Աչըլըշ	37–19
Գափանըշ	37–16

Ապրիլ 17 բիւշամպա ·

ԷՍՀԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷ

փարիս ·	
Աչըլըշ	34,65
Գափանըշ	34,80
Լօնտրա ·	
Աչըլըշ	34 տէն 34 1/4
Գափանըշ	34 1/8 » 34 3/8
Օսմանլը խաթիգրազը 1863 ին ·	
Աչըլըշ	290
Գափանըշ	288
Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 0/0 3 ֆայիզլի	
Աչըլըշ	69,05
Գափանըշ	69,15
Իթալիա ֆօնտօսու ·	
Աչըլըշ	47,55
Գափանըշ	47,87 1/2
Ինկլիզ գօնսօլիտի	93 5/16
Վիէննա (10 Ինկլիզ լիրասը) ֆիօրին	115,15

Ա Զ Գ Ա Յ Ի Ն

ԹԱԳՐԻՐ ՎԷ ԱՐԶՈՒՀԱԼ

Միւլքէթէ իրսալէթ իթմիշ օլտուղըմ գարարնամէ վէ կիւնտահընտան տօլայը հալիա նիչէ ազաչլայըմգըր չէքմէքտէ վէ պիչարէ պատճախլըղըմտան հէմմ հէր կիւն պիր իքինինի տէրտինի ալընմէքտէ վէ ազըլարը գօզու սունտու չէքմէքտէ իքէն , պիրտէ Թագրիր վէ արզուհալըմ իչին վագթ ու զիհն վէ բարա սարֆ իթմէքտէյիմ ·

Ճիւմա իրթէսի կիւնիւ մաթպաա մըզա կիթկիմիզտէ այնի պէյլար իլէ ուզլաշմագտա , վէ մուհաքէմէ խուսուսը իլէ , իչիմիզի կիւծիւմիւզիւ պըրագըրագ Գալաթ-ալըսէ կիթմէյէ հազըրլանմագտա իքէն , պիրտէ խարիճիյէ ազալարընտան պիր զաթ կէլէրէք , մատտա 23 թարիխլէ , վէ բաթրիք էֆէնտի վէ միւրախխասլարը մէճլիսին միւհիւրլէրիյլէ միւհիւրլէնմիշ օլտուղու հալտէ , հազըրլըգտա , մազմունը խարիճիյէտէ թազրիմ գըլընմըշ օլան Թագրիրի իպրազ իթմիշ տիր ·

Մէզքիւր Թագրիրտէ , կիւեա պիզ բաթրիքխանէ իլէ , բաթրիքխանէ վէ խաստախանէ մէսարիֆաթընը գաեըրմազ , վէ պիզի մէճպուր իթմիզլէրինտէ տախի պըրագըր խաք , տէյիպ սլան հազըրլըգը իթմէմէք իշին պիր մուգավէլէ իթմիշիզ տիր կիպի քէշիֆնէթի հալ պէեան գըլընտըղտան սօնրա , կէրչի քէնտիլէրէ հիտայէթը վէրմիշիմիզ տախի իչրա գըլընմըշ իսէ տէ , Թէֆթիշ ու Թէճէսսիւսի իչին , Գալատա Թարաֆընտան պիր զաթըն բէյնի Թայինին պուլունուր , վէ քէնտիլէր իլէ պիրլիմ Թարաֆըմըզտան տախի իքի քիշի Թայինի իտիլէրէք պիր գօմիսիօն Թէշքիլ գըլընմասը , վէ շայէտ (սաթճագլարըն) պօրճլու մուզ չըգար իսէ պիզէ վէրտիրիլմէսի խաթիրա օլունմուշ տուր ·

Մէզքիւր Թագրիր Ջանիկ հաֆթասը եազըլմըշ տիւեք օլուտուղունտան , Թապլամօթիլէ կէրէք պըրագըն պատըրխազ հայր հազրէթլէրի , վէ կէրէք մէճլիս ազալարը , քանտիլէն զամիր ու զիմմէթէ իւէ տանըշտըրըլան , վէ միլլէթէ խըտմէթ իթմիշ օլուպ , վէ քէնտի զապահաթլարը սէպէպիյլէ , միւբէլէկէլէ քէնտի իւզէրլէրինէ պըրագըլարագ խըթիֆայէ մէճպուր օլտուգլարը իչին , քէնտի բարալարընըն պագըլա , 80 — 100 պին գուրուշ տախի , քէնտի էօրփէլէրի վէ ձէպլէրի պէտէլի օլմագ իւզրէ ձէբիմէ վիրմէք եախիտ ճայիզ կէօրմիւշ , վէ խըրխըթիհանէտէ պիրիսի Ս · Փասարագ Թազախը իւիմ , վէ տիկէրլէրի տախի լէքէյի խաթարտէն պրի օլտուգլարը հալտէ հազըր պուլունմագլըղը գաբը վէրմիշլէր տիր ·

Հէլէ Ջանիկ կիւնլէրի եալըն սէօյլէմէքլիք բաթրիքխանէնին ասլա շան վէ շէօհրէթինէ տուշմէզ իսէ տէ , պէսպէլլի եազըձըլարըն տէֆթէրտարլըղընտան , պիզ հիսապը իթթիֆագըմըզտան 38 կիւն սօնրա , եանի մարտ 15 տէ բաթրիքխանէյէ կէօնտէրմիշ իքէն , պիր պիտիյիւք եալան փուզու պուլունագ , մէզքիւր Թագրիրտէ , պիզ պուլունմազ պիլէ կէօրէնմէզլէրի գըրգ սէքիզ սէնէ պըլար հէձէ պէր տէնիլմիշ տիր ·

Բէսպի օլան վէ օլմայան եէրլէրտէ պէօյլէ իրի ուֆագ եանլըշլըգլար վէ եախսում եալանլար փուզու պուլունմասը էյլէմիյէճէքթէն խալը , պիզիմ բաթրիքխանէ իսէ կէօրիւնիւր քի , միլլէթէ հէր իշլէրին գօլայճա Թէսվիյէսինէ պիրէր չարէ պուլամազլըգը կիպի , մէզհէպ վէ բօլիթիգա քիթապլարընտա օնուն տախի ափվընա տայիր պիր ծիւմլէ պուլմալը տըր ·

Հէր նէ հալ իսէ , պիզ մէզքիւր Թագրիրի օգուտուգտան սօնրա , նիզամէն նէֆսիմիզ իչին իձապ իտէն քէֆալէթի վէրմիշ , վէ պատէհու Գալաթ-ալըսէ կիթմիշիմիզտէ , քէնտի Թարաֆըմըզտան , Արշակ Ցակօբ էֆէնտի իլէ , Խօճասարեան Օգսէն էֆէնտինին գօմիսիօն ազալըղը Թայինին իլէ Թիւքլիֆ իթմիշ իտիք · հալ պու քի հէնուզ բաթրիքխանէ Թարաֆընտան պազըմ կէլէն ազալար Թայինին խիլմէմիշ տիր · կէօրիւնիւր քի , բաթրիքխանէնին չիմտիքի գանիննա , էֆէնտի գաալար հաքքէթ գազանմայըրպընտան , Թագրիր Թազախըլինէ զահիրա կէլմիշ օլան զարէթի էզմիշ օլմալը տըր · ·

Նէվմի մէզկուրտէ Գալաթ-ալըսէ մէթպուաթ գօմիսիօնու Յուսուֆ տէվէթ տայիրէսինէ Թէշէմմիւլ իթմիշ , վէ միւտտաի օլան Սէրվիչէն էֆէնտի Թարաֆընտան պիր վէքիլի մախսուսը մէթ հազըր պուլունմուշ , վէ Ֆրանսըզճա տըգու հալարը իլէ , մաթպուաթ գալէմի Թարաֆընտան օլ պապտէ Թադարիմ գըլընան Թագրիր օգունմուշ , վէ միւտտափինին մախտումի , տախի հագգընտա գալէմ տըլըգլարը լայիհասը օգունմուշ , վէ ալէյհինտէ Թէշգէփի իթմագլէրի Մանզումէ նիւսխէլէրինտէն պաչլարը օգութթուրուլուպ տինլէնիլմիշ իտէ , պիզ զանթէն մուհաքէմէ օլմասը կիթմէյիմ , անճագ սամանի լայիհասընը Թարափ իթմէյէ կէլտիմիշ օլտուղունուն , մուհաքէմէմիզ կէլէճէք սալը կիւնիւնէ գալմըշ տըր ·

Միւտտաի վէքիլի օլան զաթ , չու գաԹխաթլի նիւսխէլէրիմիզտէն Թէչէքքիւ իթմէքտէ օլտուղունու պէեան պէեան իյլէմիշ տիր · եանի 591 , 596 , 598 , 601 ինճի նիւմերօնուն փէտտալ ար 21 վէ 23 ինճի խրուֆլէրի , վէ 602 , 603 , 604 605 , 606 վէ 607 նիւմերօ դադէթարար ·

— · · · խմբագիր

Ղալաթիոյ Ս · Եկեղեցւոյ սաղմոսաԹիւն ունի Այսօր ուրբաթ եւ Ջանիկ տօնաուտ Թափ ըմ ելնել մեծահանդէս չըլալ · Այս հանդէսը ունի չքեղ փայլ մը կառնէ երբ Թափորը Ղալաթիոյ մէջ գտնուած յունական չորս եկեղեցեաց առջեւէն անցնելու ատեն , նոյն եկեղեցեաց հոգեւորական դասը խաչվառներով եւ զգեստաւորեալ կը դիմաւորեն · Մի եւ նոյն պատուով կը դիմաւորուին նաեւ յունական եկեղեցեաց Թափօրները մեր եկեղեցիէն · Այս փոխադարձ սիրոյ եւ եղբայրութեան ցոյցերը ներկայ գտնուող հայ եւ յոյն ժողովրդոց վրայ անտարակոյս մեծ տպաւորութիւն կընեն · Սակայն այս տարի Ջատկի տաւնաւտեան Թափօրնիս սովորականէն աւելի մեծ փառաւորութիւն մը ստացու յունաց Աթ Եանի եկեղեցւոյն առջեւ · Ուր Սաքըզի Մետրապոլիտ գերապատիւ Գրիգորիոս Արքեպիսկոպոսը գլխաւորելով , եկեղեցւոյան պատրաստութիւններէն վերջը , գեղեցիկ եւ ազդու յորդորական մը խօսեցաւ , որ Թէպէտ հայ ժողովրդոց մեծ մասին անհասկանալի էր , սակայն յոյն ժողովուրդը ջերմ զգացմամբ ընդունեց , եւ Թէ հայ եւ Թէ յոյն ժողովուրդները սկսան ջերմեռանդութեամբ խաղաղուԹիւն եւ սէր քարոզող սրբազանին Ս · Աջը համբուրել · Թաղ · Խորհուրդս յատուկ խնդրանօք ընդունած ըլլալով յիշեալ յորդորականին օրինակը , անոր հայերէն Թարգմանութիւնը կը խնդրէ որ բարեհաճիք հրատարակել ձեր պատուական Թերթին միջոցաւ · միանգամայն մեր խորին շնորհակալութեամբ Թարգման լինել առ գերապատիւ Գրիգորիոս Մետրապոլիտն · որ իրրեւ ճըշմարիտ աշակերտ Քրիստոսի , խաղաղուԹիւն եւ սէր քարոզել կը փութայ · Ինչպէս սակէ քանի մը տարի յառաջ ալ յատուկ հրատարակութեամբ հայ եւ յոյն եկեղեցեաց միութեան խնդիրը յուզած է , որ ազգէն մեր բաղձալիքն ալ ծանօթ է ·

Ընդունեցէք , · · · խմբագիր , մեր յարգանաց հաւաստիքը ,

Մնամք

4 · ապրիլ · 1868

Թաղ · Խոր · Ղալաթիոյ

Ատենադպիր Ատենապետ

Մ · Փափազեան Մ · Փէշտըմալ-

Մարտեան

Բան ասացեալ ի Գերերջանիկ Մետրապոլտէն Սաքըզի ի Հայոց եկեղեցւոյ ·

Հայոց եկեղեցւոյ

« Քրիստոս յարեաւ »

Այս տեղեկական բերկրութեան տօնախմբութեան աւուր , երբ ամէն մեր եւ փրկիչ Յիսուս Քրիստոս երեքօրեայ Թաղմանէն յետոյ յարութիւն առնելով ազատեց մարդկային ցեղը Սատանային դըժոխական գերութենէն , եւ իւր հրաշափառ յարութենէն անմիջապէս եւ ետքը իր ամենասուրբ բերնէն արտասանած այն « խաղաղութիւն ձեզ » խորհրդաւոր եւ քաղցր խօսքերուն աւետեց հանդէս ազգաց՝ ազգերն իրարմէ զատող պատուարին անկումը · երբ , կրսեմ իւր հաւատացեալներուն տիեզերական հոգեւոր հաղորդակցութեամբ եղբայրական միուԹիւնը մեր սուրբ եկեղեցիները կամենան , ես ալ կը փութամ իմ համազգի եւ համակրօն եղբայրս հետ մաղթել մեր երկու քոյր եկեղեցեաց միութեան մաղԹանքը · որոնք մեր Քրիստոսասէր Հայ եղբարց ալ մաղթելուն անտարակոյս եմ · Ուրեմն , մարդկային Աստուած , եւ փրկիչն տիեզերաց Աստուածն խաղաղուԹեան եւ սիրոյ ամբասիծէ Յունական եւ Հայկական քոյր եկեղեցեաց մէջ եղած կապերը , եւ միացնէ զանոնք ի մի հոգեւոր հօտ , ի փառս եւ ի պատիւ ամենասուրբ անուան իւրոյ եւ ի յաղԹանակ Քրիստոնէական սիրոյ · Եղիցի ·

— · · · Էֆէնտի

Համեցէք նաեւ յանուն Հիւանդանոցի եղած հետեւեալ նուիրատուութիւնները հրատարակել Ձեր պատուական լըրագրոյն միջոցաւ ·

Հարկ կը համարիմք յայտնել Թէ նըւիրատուներէն ոմանք խնդրած ըլլալուն ոչ անուննին չը հրատարակուի , ցուցակիս մէջ այնպիսեաց անուան եւ մականուան միայն սկզբնատառերը յայտ առնել բաւական համարեցինք , եւ այս ալ գիտնալի՝ որպէս զի գիտնան Թէ բոլոր նուէրնին անկորուստ ստացած եւ իւրեանց Հիւանդանոցի կարօտելոց գործածած ենք · Ներկայիս նաեւ շնորհակալութիւն կը յայտնեմք ընդ հանուր Թաղխորհրդոց մեծ · անդամներէ նոյնպէս եւ արժանապատիւ եկեղեցականներէ որք բարեսէր ժողովրդեան դութն ու խնամքը հրաւիրեցին կարօտելոց վրայ ·

ՑՈՒՑԱԿ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒԱՑ

Աւետիս	էֆէնտի	Գօլօլեան	336
Մ · Փիլիպպոս	»	Մուրատեան	500
Կ ·	»	Թ ·	112
Ս ·	»	Գ ·	330
Խաչիկ	»	Ղազարոսեան	220
Սահակ	»	Եազըճեան	500
Եղիա	»	Պէյլէրեան	168
Օրթագիւղ սուրբ Աստուածածին եկեղ · Թաղ · զատկի օր			435
Պալատ սուրբ Հրեշտակապետ եկեղեցիէն Թափօր զատկի օր			91 3/4
Խասգիւղ սուրբ Ստեփաննոս եկեղեցիէն Թափօր			606
Սամաթիա սուրբ Յակոբ եկեղեցիէն Թափօր			23
Սամաթիա սուրբ Գէորգ եկեղեցիէն գանձանակ			18
Սամաթիա սուրբ Յովհաննէս եկեղեցիէն Թափօր			31
Գում-գափու սուրբ Յարութիւն եկեղեցիէն Թափօր			105
Ղալաթիա սուրբ Լուսաւորիչ եկեղեցիէն Թափօր			225
Ղալաթիա սուրբ Լուսաւորիչ եկեղեցիէն գանձանակ			7 1/4
Գում-գափու սուրբ Աստուածածին եկեղեցիէն Թափօր			633 1/2
Էյուպ ս · Եղիա եկեղեցիէն Թափօր եւ գանձանակ			100
Բէյօգլու սուրբ Երրորդութիւն եկեղեցիէն Թափօր եւ գանձանակ			474 3/8
Բէյօգլու սուրբ Յարութիւն եկեղեցիէն գանձանակ			14 1/2

4 ապրիլ 1867 Գրանեկ · Հիւան ·

Մեծ Նոր Խան Թիւ 49 ·

Առ ժամանակեայ հոգաբարձուԹիւն ազգ · հիւան · (Կնք ·)

ՄԱՐԴ ՈՒ ՊԱՇՏՕՆ

Հին կրօնք ու Նոր կրօնք , Նախնեաց ու մըտաւորական դաշնը եւ մարդկային յառաջդիմութիւնն ·

Մանչեստրէն 629 ին նախնեաց գաղթէ ·

Հին անտեսութեան ատեն չգործուած ինչ անօրինակ բարբարոսութիւն ու անօրէն նուիրիններ նոր անտեսութեան գրեթէ ամէդարու մէջ գործուեցան — քրիստոնեան՝ զքրիստոնեան հալածեց , չարչարեց , սպանեց , աքսորեց եւ անդէն Քրիստոսի հարուստ , զօրաւոր , փառաւէր եւ սպառազինեալ փոխանորդին ձեռքը՝ իր փոխանորդած Քրիստոսի անձնուրաց հօտը կապեց , կաշկանդեց , չարչարեց եւ անոնցմէ հազարաւորները սպաննեց , եւ զանոնք կայր ու անզգայ գերի մը դարձունելու համար հաւատաքննութեան խարոյկը մէջտ անոնց աչքին առջին վառ պահեց եւ հին անտեսուԹեան անծանօթ եղած չարիքներ ալ նիւԹերու անհոգ չեղաւ — · հին անտեսուԹեան մէջ ո՞ր կրօնապետը , ո՞ր քրմապետը , ո՞ր փիլիսոփան եւ ո՞ր մարգարէն այսչափ չարիք ու վատ մասնութիւններ գործեց — իր կրօնակիցներն ու ազգակիցները անխիղճօրէն չարչարեց եւ սպաննեց · —

Ինչ նախապաշարմունք եւ կանխակալ դատում , որ հին անտեսութեան մէջ յարգութեամբ կընդունուէր , նոր անտեսուԹեան մէջ առաւել եւս յարգութեամբ դեռ կը պաշտպանուի · օրօրինակ , այն ատենը պաշտօնական արժէքը՝ հասակի , քսակի , համբաւի · · · աւի եւ ոչ հանճարի կըտրուէր , — Սաւուղի համար բուած է Թէ՝ էն երկայնէն Թիզ մ՚ալ երկայն էր — եւ հիմայ ալ դարձեալ արդի սերունդը՝ կը տեսնենք որ՝ ոչ Թէ մարդկային հանճար ու մտաւոր տաղանդը , այլ քսակ , հասակ ու համբաւ ու կերպարանքը կը յարգէ եւ այնպիսիները ի պաշտօն կը կոչէ ·

Ուրեմն այս մասին Նոր անտեսութիւնը ինչ առաւելութիւն ունի հին անտեսուԹեան վրայ , ուրեմն կրօնքն , կամ կրօնքներն ինչ ազդեցութիւն կրցան ունենալ բարոյականութեան վրայ , երբ Նոր դարու

մարդիկ՝ դեռ կը կրեն ոչ միայն հին դարու կարծիք, այլ հին դարու չերպածն ալ մերադիր ընելով։

Եթէ մարդկային սեռին չորս հազար տարւան բարոյական խանգարմանքը բուժելու կարող կրօնք մը կար նէ, այն ալ Քրիստոսի քարոզած սքանչելի վարդապետութիւնն էր, բայց, եթէ ճիշդը խօսիլը յանցանք չէ, աս ալ՝ հազար ութ հարիւր տարուան մէջ ինչ բարոյական ազդեցութիւն ունեցաւ մարդկային սեռին վրայ, — ուր որ աչքերնիս վերցանենք, քրիստոնէական եղական կրօնքը դաւանողները բարոյական մասին չատ յետնեալ պիտի գտնենք, ինչպէս քիչ մը առաջ մեր բաղդատութեան մէջ ցոյց տուինք թէ հին անուսութեան առենի մարդկանց չգործած վատ բռնաբարութիւնները ... քրիստոնէից մէջ գործուեցան եւ կը գործուին — բայց միթէ պակասութիւնը կրօնքի՞նն է, — ոչ երբեք —, այլ այն առըլ ու եղական կրօնքը սխալ առմամբ քարոզող եւ ի գործ դնել տուող կրօնաւորներունն է. ապա թէ ոչ՝ անանկ ընտիր բարոյական կրօնք մը մարդկային սեռին վրայ մեծ ազդեցութիւն ունենալու էր, եւ մենք ալ հիմա փոխանակ հին դարու կարծիքով եւ նոր դարու ազատութեամբ եւ հարստահարութեամբ թշուառ ... մարդիկ անուանելու, նոր դարու — կարծիքով նոր ու բարեկարգ մարդիկ անուանելու էինք. այն առեն թշուառութիւնն ու ապերջանկութիւնն ո՞ւր պիտի կրնար գտնէր ... Աւետարանի բարոյական ոգին ճանչցող մ՝ կրնա՞յ արդի քրիստոնեայ ժողովրդոց վարքըն ու բարքը Աւետարանի հետ համաձայն գտնել. — քրիստոնեայ ժողովուրդները մեծաւ մասամբ ազխտութեան եւ հետեւապէս թշուառութեան մէջ թաղուած են, կամ բարոյապէս աննկով սանկ ըսենք, առաւել՝ վերացեալ համարուած կարգ մը սեւազգեստներու անզգայ գործիք, քան խորհուրդ, համոզում ու դատում ունեցող մարդիկ են։ —

Այս բաներուս ապացոյց հարկ չէ, բայց ուզողին ալ ապացոյց գտնել դժուար չէ։

Բաներս առուգելու համար, արդոյ բարեկամ, մէկ ձեռքդ Աստուածաշունչը բռնէ, որ աշխարհի մէջ գտնուած ամենէն հին պատմութիւնն է, եւ միւս ձեռքդ ալ հազար չորս հարիւր տարուան եկեղեցական պատմութիւնները աս եւ անոնք իրարու հետ ճշդէ եւ խառը բաղդատելէն եւ Աստուածաշունչի կրօնքը դաւանողաց՝ թէ եւ ցեղապէս բաժանեալ, բայց կրօնապէս մի եւ անբաժան ըլլալը եւ աւետարանի կրօնքը դաւանողաց թէ ցեղապէս եւ թէ կրօնապէս բաժանեալ եւ իրարու հակառակ ու մահուան չափ թշնամի ըլլալը պարզապէս տեսնելէդ եւ հասկընալէդ վերջը առանց զարմանալու եւ չփոթելու՝ անցիր եւ պտըտէ ամէն քրիստոնէաբնակ երկիրները եւ հոն, առանց ոեւէից արտաքին աչք դըրաւող փայլունութեանը ... խաբուելու, մտիր անոնց խորհրդարանները, եկեղեցական ժողովներու մէջ եւ հոն դիտէ անոնց՝ աղքատ եւ տկար սրբազանութեան վրայ ի գործ դրուած սպառնական իշխանութիւնները եւ կամ զանազան երկիրներու տիրող կրօնքներուն՝ հասարակաց իրաւանց դէմ բրած բռնաբարութիւնները եւ քրիստոնէական յարանուանութեան մը ուրիշ յարանուանութեան դէմ ունեցած առկալի ատելութիւններն [illegible] ... եւ առա՞ք [illegible] հասկընալէդ ետքը ըսէ ինծի [illegible] թէ քրիստոնէական կրօնքը բարոյապէս ի՞նչ ազդեցութիւն ունեցած է [illegible] վրայ. եւ թէ հին անուսութեան առենի [illegible] աւելի ի՞նչ [illegible] է մարդիկ, եւ եթէ չէ, [illegible] ինչ է ... եւ ինչո՞ւ այսօր քրիստոնեայ [illegible] ները առհասարակ բարոյապէս թշուառ, ֆիզիքապէս թշուառ եւ [illegible] թշուառ են, — ինչո՞ւ համար [illegible] Աւետարանի բառն ոգին եղող հասարակութեան օրէնքը նոյն իսկ այն կրօնքը դաւանողներէն չյարգուիր, ինչո՞ւ համար ազատութիւն ու բանականութիւնը եւ մտաւոր ուղղութիւնն ու հանճարը որ մարդկային սեռին կեանքն ու փառքն է, նախանձում չի համարուիր։

— Ինչո՞ւ համար Քրիստոնեայ ժողովուրդները գրեթէ հազար ութ հարիւր տարւան մէջ յառաջացածին եւ կամ կրողն չափ յառաջադիմութիւն չունեցան, եւ ալ ինչ երկարեմ հարցումներս, քանի որ առանց գիտելու պատճառը ինչպէս հին տեսութեան մէջ, նոյնպէս, եւ կամ առաւել եւս նոր անուսութեան մէջ մինչ կղերին տրգիտութիւնն եղած է։

Սանց համար անթիւ ապացոյցներ պակաս չեն, բայց ես մէկ քանին յիշելով կը թողում որ հին ու նոր պատմութիւնները խօսին։

Աւետարանի ոգին՝ ցեղական աստիճանութիւնները վերցնելով՝ ընդհանուր մարդասիրական սկզբունքով «միութիւն» քարոզել է։

Բայց աւետարանի պաշտօնեայն ընդհակառակն՝ յանուն կրօնի չէթէ միայն ցեղական բաժանումները զօրացուց, այլ միեւնոյն ցեղն անգամ մաս մաս պառակտելով բաժանմանց մէջ անդ թոնծր պատուար կանգնեց եւ դեռ կը ճգնի այն մահաբեր պատուարը զօրացնելու. — «միութիւն» քարոզող հեզ Քրիստոս մը՝ այսօր իրարու հակառակ հարիւրաւոր բաժանեալ հօտեր ունի — ի՜նչ տարօրինակ համաձայնութիւն։

Իմաստութիւնն Աստուծոյ Քրիստոս՝ փիլիսոփայութիւնը, գիտութիւնը չատեց, իսկ անոր փոխանորդն եմ ըսողը փիլիսոփայութիւնը նզովեց, գիտութիւնը ատեց, գիտութեան ճշմարիտ զաւակը չդժգակալ բանտարկեց, չարչարեց — գիտութեան սրին երկիրը կը դառնայ ըսելուն համար, անտանելի պատժոյ ենթարկեց — երկրաբանները դատապարտեց —, հանճարը նախատեց եւ յետ ժամանակաց — մարդկային սեռին անթիւ բարիք պարգեւողն այն անմահ հանճարին առջեւ պատ քաշել ջանաց — մարդկային սեռը կեանքէ զրկելու գեց — մարդկային յառաջադիմութիւնը արգիլելու, ազատ դատողութիւնը կաչկանդելու համար ինչ որ կրնար նէ ըրաւ։

Քրիստոս, առաքեալք՝ իրենցմէ տարբեր կարծիք ունեցող մը առած լինելուն համար, պատուիրեց որ անանկները չատեն, այլ յարգեն, իսկ անոր փոխանորդը՝ տարբեր կարծիք ունեցողն հրով եւ սրով սպառեց։

Քրիստոս՝ հարուստները մարդուածները յարգեց եւ պատուեց, իսկ աղքատիկ Քրիստոսի հարուստ փոխանորդը հարուստները կը պատուէ եւ աղքատները կառէ։

Քրիստոս՝ հեզութեան եւ խոնարհութեան օրինակ ցոյց տուաւ, իսկ հեզ Քրիստոսի գոռոզ փոխանորդը կարտայ, կայսերնայ եւ բեմէն հուր եւ ծուխ կը ժայթքէ։

Քրիստոս՝ զինքը սատողները օրհնեց եւ իր թշնամեաց բարիք մաղթեց, իսկ այս անուէն Քրիստոսի սպասաւորեայ փոխանորդն ու նորա պրզանեկները՝ [illegible] տկար անձինքը սպառնալիքով կը չանթահարեն եւ արդարն ու անմեղը կը դատապարտեն։

Վերջապէս Քրիստոս՝ բանութիւնը փրցուցնելու, հասարակաց իրաւունքը յարգելու եւ մտքի ազատութիւնը վերահաստատելու համար եկաւ եւ այս մասին խօսեցաւ եւ քարոզեց ու գործքով ալ կատարեց, իսկ կրօնքի ուսուցիչները բռնութիւնը կը պաշտեն, մտքի ազատութիւնը կոչծեն եւ իրենց օրինակը հասարակաց իրաւունքէն վեր կը դասեն։

Քրիստոնեայ կրօնի քարոզիչներուն այս սխալ առումէն յառաջ եկաւ այս ամէն անկարգութիւնները եւ այս անկարգութիւններէն՝ ժողովրդեան արդար իրաւանց բռնաբարութիւնը, եւ աս բռնաբարութենէն՝ տգիտութիւնը, եւ հետեւապէս անոնց թըշուառութիւնը զօրացաւ ու վրանին ծանրացաւ, — կղերն՝ իր որոշ [illegible], հարուստն իր բռնութեամբ գէնք ըրաւ եւ բռնակր հարուստն ալ կրօնաւ[illegible] իր եղբայրական հաւասարութիւնը մոռնալով կղերին թեւ թիկունք եղաւ իր [illegible] անկութիւնն յաղեցնելու —

Նա՝ արդոյ բարեկամ, ամէն «իշխա[illegible] գիտնոցները, [illegible] եւ տես հոն [illegible] արդի [illegible] բայց նոյն, կը գո[illegible] այն [illegible] սպառնալիքները — հոն բարեկարգութիւն եւ [illegible] կը թագաւորէ — ։

[illegible] եւ Քրիստոնեայ ժողովրդոց գիտունները՝ կատարելութեան [illegible] ներուն կը նմանի՞ն. եւ ինչո՞ւ դեռ [illegible] կը մանէ, եւ դուցէ երբեմն փոխան իր իրաւունքն ալ կը կորսնցունէ։

Ինչ են Քրիստոնեայ ժողովրդոց գա[illegible] խորհուրդները կազմողները, — կրօնապէս ժողովուրդին կողմէն [illegible] պաշտօնեաներ, որ բատ կրօնական եւ ազգային օրինի [illegible] թիւն ի գործ դնեն. աս է մարդկութեան, քրիստոնէութեան եւ քաղաքականութ[illegible] պահանջումը, եւ աս է աւետարանի ոգին —

Ինչ է ուրեմն գլխաւոր պատճառ, քանի որ մէկ կողմէն տիրող կառավարութիւնըն իր դատաստանական ատեաններէն բռնութիւնը դուրս մղելով քաղաքեան դէմք մը ցոյց կու տայ ներս մանողին եւ համարձակութիւնը չբռնաբարեր, եւ քանի որ միւս կողմէն աւետարանը բռնութեան կապերը կը ջախջախէ եւ դաժան դէմքերը կը յանդիմանէ ... դեռ Քրիստոնեայ ժողովրդոց մեծ ու փոքրիկ ատեաններ միջին դարու նողկալի ճամբով գործ առնել եւ զիրենք ի պաշտօն կոչող մարմինը ահաբեկ ընել եւ ճնշել կը ճգնին ... — միթէ կրնա՞յ ըսուիլ որ նոր անուսութեան ժողովուրդը փոխուած եւ բարոյապէս աւելի բարւոքած է. միթէ կրնա՞յ ըսուիլ որ՝ աւետարանը՝ կարծուածին պէս, իր ժողովրդոց վրայ բարոյական ազդեցութիւն կրցաւ ունենալ, եւ միթէ կրնա՞յ ըսուիլ որ աս՝ աստնկ ըլլալուն յանցանքը աւետարանինն է — քաւ լիցի — ։

Ես կըսեմ եւ ըսածս ալ ճշմարիտ է որ՝ յանցանքը կրօնքը սխալ առումով քարոզող եւ գործադրողներունն է։ Ըստ իս քանի որ աս սխալ առումով յառաջ երթեցուի, եւ քանի որ կրօնապէս աս սխալ առման վրայ հիմնուած է դատապարտութիւնը, անկարելի է հին անուսութենէն աւելի բարոյական բարւոքում մը տեսնել արդի մարդկային սեռին վրայ։

Ուրեմն մարդկային սեռին վիճակը թշուառ եւ դժուար է դեռ։

Խոսրով։

ՊԻՐ ՍԷՖԻԼ ՑԷՎԱՀԷ

ՄԻՒԼԼԻՖԻ

ՅՕՎՍԷՓ ՄԱՐՈՒՇ

ԱՄԻ ԹԱՆԷ

[illegible]

1868

Պիր Սէֆիլ Ցէվահէ ինվանը իլէ Ցովսէփ էֆէնտի Մարուշ Թէլլիֆի օլարագ պիր քիթապ պասըլըպ նէշր օլունմուշ տուր։ Իշպու քիթապ պիր էվլի խանըմըն հիքեայեսի օլուպ, մուէլլիֆի պալը դուրը գօճա պէյնինատ փէյտա օլուն [illegible] թամիլ խուրեք, [illegible] նէ սալըք մէյտանէ օլտուղունա նոքլ խուր։

Իշպու նագլիյէթին հէմ էյլէնճէլի վէ հէմ տախի ֆայիտէլի օլտուղունա մէթնանէ [illegible] իլէ խան խուրիզ։

Մէզքիւր քիթապըն պահասը պիր էքիքյուզ [illegible], վէ [illegible] Պէօրրիւ [illegible] Նօ. 7 վէ 8 Մ. [illegible], վէ [illegible] Պէյ-օղլընտա [illegible] Նօ 67 [illegible] սաթըլըր։

ԻԼԱՆԱԹ

ՎԻԷՆՆԱ ՎԷ ՌՈՒՍԻԱ ՊԻԱՆԳՕԼԱՐԸ

[illegible] Նօ. 16 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 200 [illegible], [illegible] 75 [illegible], [illegible] 40 [illegible]. 25 [illegible]. 10 [illegible]. 8 [illegible]. 5 [illegible] վէ 500 [illegible]

— — —

Իրան [illegible] Ա.[illegible] Մաջմուա [illegible] Նրէ [illegible] պիր գըլթա [illegible]

մուշ, վէ թամիր իթտիրիլմիշ իտի. Իրմանը սաաթ [illegible] Աղաչը [illegible] վէ [illegible] օլտուղու խալտէ ալընմաք, մէզքիւր սաաթ կէլթիրիլիփ, սահիպի գուճուրընտէ վէրիլմիշ իտի, ճանիպի էմանէթտէ հըֆզ իթտիրիլմիշ օլտուղունտան, սահիպի հէր քիմ իսէ պիլ խապալ ալըք կէլմիշ իտի. Տիվանը Զապթիյէէ մուրաճաաթ էյլէմէսի իլան գըլընըր։

282 զիլհիճճէ 23

Ցէրանէ Զ[illegible]։

— — —

[illegible]

54

— — —

[illegible]

— — —

[illegible] Նօ. 18 [illegible]

4

— — —

[illegible] 119 [illegible]

ՍԱՀԻՊ Ղ. ԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԷՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԷՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՏԸՆ ԹԱՊԽԱՆԷՍԻՆՏԷ
ՊԷՅ ՕՂԼՈՒՆՏԱ ՏՕՊՐՈՒ ՍՕԼԱ, ՖՕԹՕԿՐԱՖ ԱՊՏՈՒԼԼԱՀ
[illegible] ՆՈՒՄԷՐՕ 467.